

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

18.01.2022 № 70/3-р/к

Справа № 7/02-104-21

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 7/02-104-21 про порушення КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» ЛУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (далі – КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ», ПІДПРИЄМСТВО) законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 України «Про захист економічної конкуренції» та подання відділу досліджень і розслідувань в Полтавській області Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 16.12.2021 № 70-03/626-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Полтавське ТВ) від 24.05.2019 № 66/23-рп/к розпочато розгляд справи № 66-2-50/23-19 за ознаками вчинення КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольними (домінуючим) становищем на ринку приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора в межах м. Лубни, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умови існування значної конкуренції на ринку.
- (2) Відповідно до підпункту 6.5 пункту 6 Розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних

відділень Антимонопольного комітету України (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 07 травня 2020 № 5-рп) (далі – Розпорядження № 23-рп) з 1 червня 2020 року припинено Полтавське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (ідентифікаційний код – 21076316) шляхом приєднання до Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (ідентифікаційний код – 22630473).

- (3) Згідно з підпунктом 6.6 пункту 6 Розпорядження № 23-рп, Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України визначено правонаступником всіх майнових прав та обов'язків Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.
- (4) Відповідно до підпункту 7.6 пункту 7 Розпорядження № 23-рп, змінено з 02 червня 2020 року найменування Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України на Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України, в складі якого утворено відділ досліджень і розслідувань в Полтавській області Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.
- (5) Розпорядженням адміністративної колегії Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 04.03.2021 № 70/112-рп/к прийнято до провадження Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України матеріали справи № 66-2-50/23-19 та присвоєно прийнятій справі номер 7/02-104-21 (далі - Справа).
- (6) Відділенням, листом від 17.12.2021 № 70-02/П-10454, за місцезнаходженням КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» направлено копію подання з попередніми висновками у Справі від 16.12.2021 № 70-03/626-П.

2. Відповідач

- (7) Відповідачем у Справі є КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ», ідентифікаційний код юридичної особи - 36770447. Місцезнаходження: 37500, Полтавська область, м. Лубни, вул. Авіаторська, 52.
- (8) Згідно з відомостями Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань за посиланням <https://usr.minjust.gov.ua/content/free-search/person-result>, КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» є юридичною особою, дата і номер запису про проведення державної реєстрації 16.04.2010 за № 15861020000000943.
- (9) Засновником КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» є ЛУБЕНСЬКА МІСЬКА РАДА Лубенського району Полтавської області, ідентифікаційний код юридичної особи засновника - 21053182.

- (10) Одним з видів діяльності КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» є каналізація, відведення й очищення стічних вод (код за КВЕД 37.00).
- (11) Згідно зі Статутом (нова редакція) КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ», затвердженим рішенням Лубенської міської ради від 19.12.2019, предметом діяльності ПІДПРИЄМСТВА, зокрема, є каналізація, відведення, очищення стічних вод.
- (12) КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» є юридичною особою, веде самостійний баланс, має печатку з власною назвою, розрахунковий рахунок у банківській установі тощо.
- (13) КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» здійснює господарську діяльність з централізованого водовідведення на підставі ліцензії № 1657 від 28.05.2015, виданої Полтавською обласною державною адміністрацією.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (14) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 № 317/6605 (далі – Методика), Відділення провело дослідження становища КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» на ринку приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора в межах м. Лубни у період з 01.12.2017 по 31.05.2021.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (15) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (16) Відповідно до пункту 3.4. Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установа переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють) (споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (17) У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» є суб'єктом господарювання.
- (18) Об'єктом аналізу є КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» - суб'єкт господарювання, що здійснює діяльність на ринку приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора в межах м. Лубни.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (19) Об'єктом аналізу є послуга з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (20) Відповідно до пункту 4.1. Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (21) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

3.2.1.2. Споживчі характеристики

- (22) Відповідно до пункту 4.2.1. Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенями новизни товару.
- (23) Основною споживчою властивістю послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, є приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення здійснюється тільки через зливальні станції (пункти) виробників, у разі їх відсутності місця скиду таких стічних вод визначаються місцевими правилами приймання або у договорі.

3.2.1.2. Умови споживання

- (24) Умови споживання послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора визначені Законом України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27 червня 2008 року № 190 (у редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 19 квітня 2021 року № 97) та зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (далі – Правила користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення № 190),

Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженими наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.12.2017 № 316, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 15.01.2018 за № 56/31508 (далі – Правила приймання стічних вод № 316) та місцевих Правил приймання стічних вод, затверджених органом місцевого самоврядування на підставі Правил № 316.

- (25) Згідно із визначенням термінів, наведених у статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», водовідведення - діяльність із збирання, транспортування та очищення стічних вод за допомогою систем централізованого водовідведення або інших споруд відведення та/або очищення стічних вод.
- (26) Відповідно до пункту 4 розділу X Правил № 190, приймання стічних вод від районів, де відсутня централізована система водовідведення, здійснюється відповідно до пункту 5 розділу II цих Правил, а саме: приймання стічних вод від споживачів до системи централізованого водовідведення здійснюється відповідно до Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01 грудня 2017 року № 316, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 року за № 56/31508, та Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01 грудня 2017 року № 316, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 15 січня 2018 року за № 56/31509, а також місцевих правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення населеного пункту, які затверджуються органом місцевого самоврядування в установленому порядку.
- (27) Відповідно до пункту 1 розділу I Правил приймання стічних вод № 316, зливальна станція (пункт) - спеціальне обладнання (стаціонарне чи пересувне) для прийому стічних вод, що вивозяться асенізаційним транспортом, до системи централізованого водовідведення стічних вод.
- (28) Необхідною умовою для отримання послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, є наявність у надавача послуги з приймання стічних вод спеціального обладнання для прийому стічних вод.

3.2.1.3. Умови реалізації

- (29) Відповідно до пункту 10 розділу I Правил приймання стічних вод № 316, приймання стічних вод споживачів до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди здійснюється виключно за договорами.

3.2.1.4. Ціна

- (30) Пунктом 8 розділу I Правил приймання стічних вод № 316 зазначено, що приймання до системи централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від споживачів, здійснюється тільки через зливальні станції (пункти) виробників, у разі їх відсутності місця скиду таких стічних вод визначаються місцевими правилами приймання або у договорі. Умови приймання та сплати за очищення таких стічних вод визначаються місцевими правилами приймання.

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (31) КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» є єдиним суб'єктом господарювання у м. Лубни, що здійснює приймання до системи централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом.
- (32) Споживачами послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора на території м. Лубни є суб'єкти господарювання, що здійснюють перевезення рідких нечистот спеціалізованим автомобільним транспортом.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (33) Відповідно до пунктів 5.1.-5.3. Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (34) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (35) Відповідно до листа КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» від 09.04.2021 № 01-21/293 (вх. від 09.04.2021 № 70-01/2008), система централізованого водовідведення знаходиться на балансі ПІДПРИЄМСТВА.
- (36) Приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, до системи централізованого водовідведення здійснюється на Каналізаційній насосній станції № 1 КП «ЛУБНИ-

ВОДОКАНАЛ», що розташована за адресою: м. Лубни, вул. П. Лубенського, 3 А.

- (37) Послуга з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, до системи централізованого водовідведення не має взаємозамінних товарів.
- (38) Враховуючи наведене, товарними межами ринку є послуга з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, яка не є взаємозамінною з іншими видами послуг, оскільки споживачі цієї послуги не можуть обрати інші послуги на заміну.

3.4. Визначення територіальних меж ринку

- (39) Відповідно до вимог пункту 6.1. Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (40) Враховуючи територіальні межі фактичного надання КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, територіальними (географічними) межами ринку послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора є географічні межі території м. Лубни.

3.5. Визначення часових меж ринку

- (41) Відповідно до пункту 1.3. Методики, часові межі ринку - час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
- (42) Пунктом 7.3. Методики визначено, що проміжок часу менший, ніж один рік, може визнаватися часовими межами ринку, за умов, що:
 - період повного обороту авансованого капіталу у виробництві відповідного товару є значно меншим, ніж один рік;
 - протягом цього часу, у відповідь на значиме підвищення цін на ринку, продавці (постачальники, виробники) мають можливість вжити відповідних заходів і стабілізувати пропозицію, а значна кількість споживачів, що скоротили споживання внаслідок цього підвищення, можуть без значних труднощів відновити обсяги споживання;
 - монопольне (домінуюче) становище суб'єкта (суб'єктів) господарювання обумовлене наданням йому особливих прав, повноважень, пільг з боку органів влади, органів місцевого самоврядування чи органів адміністративно-господарського управління та контролю або інших суб'єктів господарювання, які займають монопольне (домінуюче) становище.

Як значиме використовується підвищення цін, що дорівнює або перевищує 5 відсотків.

- (43) Часовими межами ринку надання послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асепізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора визначено період з 01.12.2017 по 30.09.2021, протягом яких залишалась незмінною структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.6. Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

3.6.1. Обсяг ринку, на якому визначається монопольне (домінуюче) становище

- (44) Відповідно до пункту 8.1.Методики, обсяг ринку, на якому визначається монопольне (домінуюче) становище, визначається як загальний обсяг надходження товару на ринок.
- (45) Відповідно до листа КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» від 09.04.2021 № 01-21/293 (вх. від 09.04.2021 № 70-01/2008), обсяги наданої послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асепізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, становили: за 2017 рік – 20 870 м³ на суму 311 046,48 грн., за 2018 рік – 18 417,0 м³ на суму 274 486, 96 грн., за 2019 рік – 18 559,5 м³ на суму 366 044,61 грн., за 2020 рік -15 742,5 м³ на суму 326 814,30 грн., за січень-вересень 2021 року – 11 676,5 м³ на суму 263 920,38 грн.

3.6.1. Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

- (46) Згідно із пунктом 8.6. Методики, розрахунок часток суб'єктів господарювання на ринку за відсутності достовірної інформації про обсяги товарів (товарних груп), які продаються (постачаються, виробляються) або придбаваються (споживаються, використовуються), може здійснюватися на основі оцінок відповідних показників, наявних виробничих потужностей або інших показників, які свідчать про обсяги продажу (постачання, виробництва) або придбання (споживання, використання) товарів (товарних груп) на ринку.
- (47) Відповідно до пункту 10.2. Методики, монопольним (домінуючим) становищем суб'єкта (суб'єктів) господарювання визнається становище, коли частка одного суб'єкта господарювання на ринку перевищує 35 відсотків, якщо він не довів, що:
- має конкурента(ів) на ринку;
 - зазнає значної конкуренції внаслідок відсутності обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, відсутності бар'єрів для вступу на ринок інших суб'єктів господарювання, відсутності пільг чи інших обставин.
- (48) Відділенням встановлено, що КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» є єдиним суб'єктом господарювання, що надавав послугу з приймання стічних вод, які вивозяться асепізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора на території м. Лубни у період з 01.12.2017 по 30.09.2021.

- (49) Відповідно до розрахунків, здійснених згідно з Методикою, частка КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» на ринку послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора у період з 01.12.2017 по 30.09.2021 у межах території м. Лубни становить 100 %.

3.7. Визначення потенційних конкурентів

- (50) Відповідно до пункту 9.1. Методики, потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (51) У межах території м. Лубни у період з 01.12.2017 по 30.09.2021 були відсутні суб'єкти господарювання, які б могли бути потенційними конкурентами КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» на ринку послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора.

3.8. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (52) Відповідно до пункту 9.2. Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (53) Бар'єрами вступу на ринок послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, є фактори економічного та організаційного характеру, пов'язані з особливостями діяльності з приймання стічних вод, зокрема, наявність спеціального обладнання для прийому стічних вод до системи централізованого водовідведення, наявність технічного забезпечення, очисних споруд, засобів контролю за якістю, кількістю стічних вод тощо.

3.9. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (54) Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» у період 01.12.2017 по 30.09.2021 на ринку послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, займало монопольне (домінуюче) становище в межах території м. Лубни із часткою 100 %.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

4.1. Обставини справи

- (55) Полтавським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України розглядалась заява ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЧИСТЕ МІСТО ЕКО» (далі - ТОВ «ЧИСТЕ МІСТО ЕКО») від 04.09.2018 № 04/09 (вх. № 66-01/48-АМ від 06.09.2018) щодо можливих ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» на ринку надання послуги з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора.
- (56) ТОВ «ЧИСТЕ МІСТО ЕКО», відповідно до рішення ЛУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 13.01.2017 «Про затвердження результатів конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення рідких побутових відходів на території міста Лубни» та договору, укладеного з ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ЛУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 23.01.2017 № 03-1, надавало послуги з вивезення рідких побутових відходів асенізаційним транспортом від підприємств та приватного сектора у м. Лубни.
- (57) Протягом грудня 2017 року - лютого 2019 року КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» надавалась ТОВ «ЧИСТЕ МІСТО ЕКО» послуга з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, за тарифом, встановленим для КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» на послугу з централізованого водовідведення.
- (58) Дії КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» щодо застосування для ТОВ «ЧИСТЕ МІСТО ЕКО» тарифу на послугу з приймання стічних вод, що не був розрахований у відповідності з Правилами приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженими наказом Мінрегіону від 01.12.2017 № 316, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 15.01.2018 за № 56/31508, містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольними (домінуючим) становищем на ринку приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора в межах м. Лубни, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умови існування значної конкуренції на ринку.
- (59) Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» адміністративною колегією Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України 14.02.2019 надані КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» рекомендації № 66/2-рк/к про вжиття заходів щодо здійснення розрахунку та подання на встановлення органу місцевого самоврядування економічно-обґрунтованого тарифу на послугу з приймання стічних вод.

- (60) Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.
- (61) Згідно з інформацією, наданою КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» листом від 03.04.2019 № 01.04.343 (вх. від 08.04.2019 №66-01/593), рекомендації Адміністративної колегії територіального відділення від 14.02.2019 № 66/2-рк/к не виконано.
- (62) Відповідно до інформації, наданої КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» листом від 20.10.2021 № 01-21/821 (вх. від 21.10.2021 № 70-01/6014), у період з грудня 2017 року по вересень 2021 року КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» надавалась ТОВ «ЧИСТЕ МІСТО ЕКО» послуга з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, на підставі укладених договорів від 01.10.2016 № 407, від 29.12.2017 № 407, від 10.01.2020 № 407 (продовжений та є чинним на 2021 рік).
- (63) Також, КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» надавалась ФІЗИЧНІЙ ОСОБІ-ПІДПРИЄМЦЮ ШОВТУТІ ОЛЕКСАНДРУ АНАТОЛІЙОВИЧУ (далі – ФОП ШОВТУТА О.А.) послуга з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, на підставі договору від 21.05.2020 № 616 (продовжений та є чинним на 2021 рік).
- (64) За інформацією КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ», наданою листом від 09.04.2021 №01-21/293 (вх. від 09.04.2021 №70-01/2008), за умовами договору, укладеного із вищезазначеними суб'єктами господарювання – перевізниками рідких побутових відходів, основним місцем приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, до введення в експлуатацію зливної станції, є розподільча камера прийому стічних вод від комунальних каналізаційних мереж (вул. Березова, 57, м. Лубни). Тимчасово, на період ремонтних робіт чи змін у технічному процесі, приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора приймання стічних вод, здійснюється КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» на Каналізаційній насосній станції № 1 (м. Лубни, вул. П. Лубенського, 3 А).
- (65) За інформацією КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ», наданою листами від 09.04.2021 № 01-21/293 (вх. від 09.04.2021 № 70-01/2008), від 20.10.2021 № 01-21/821 (вх. від 21.10.2021 № 70-01/6014), протягом 2017 року - січня-вересня 2021 року розрахунки за надану послугу з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора із вищезазначеними суб'єктами господарювання здійснювались ПІДПРИЄМСТВОМ

за тарифами на послугу з централізованого водовідведення, встановленого для КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» у розмірі:

- 12,42 грн. за 1 м³ (без ПДВ) згідно з постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 02.02.2017 № 160;
- 16,25 грн. за 1 м³ (без ПДВ) згідно з рішенням Лубенської міської ради Полтавської області від 30.01.2019 № 4;
- 17,30 грн. за 1 м³ (без ПДВ) згідно з рішенням Лубенської міської ради Полтавської області від 28.08.2019 № 216;
- 21,857 грн. за 1 м³ (без ПДВ) згідно з рішенням Лубенської міської ради Полтавської області від 23.06.2021 № 134.

- (66) Як зазначено у вищевказаних листах КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ», розрахунок окремих тарифів на послугу з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора, ПІДПРИЄМСТВОМ не здійснювався.
- (67) Порядок розрахунку плати за послугу з приймання стічних вод споживачів до системи централізованого водовідведення, нормативно-правовими актами не встановлений.
- (68) Відповідно до пункту 10 Правил приймання стічних вод № 316, приймання стічних вод споживачів до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди здійснюється виключно за договорами.
- (69) Згідно з пунктом 8 Правил приймання стічних вод № 316, приймання до системи централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від споживачів, здійснюється тільки через зливальні станції (пункти) виробників, у разі їх відсутності місця скиду таких стічних вод визначаються місцевими правилами приймання або у договорі. Умови приймання та сплати за очищення таких стічних вод визначаються місцевими правилами приймання.
- (70) Відповідно до пунктів 4, 6 «Правил приймання стічних вод у систему централізованого водовідведення міста Лубни», затверджених рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ЛУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 28.08.2019 № 212, Перевізник зобов'язаний укласти договір з Водоканалом на приймання та очищення рідких відходів. Оплата за злив стічної води (в т. ч. рідких відходів) здійснюється безпосередньо Перевізником за тарифом на централізоване водовідведення, встановленим згідно чинного законодавства для певної категорії споживачів.
- (71) Крім того, слід зазначити, що Порядок визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 № 316,

zareєстрований в Міністерстві юстиції України 15.01.2018 за № 57/31509 (далі – Порядок № 316), поширюється на суб'єктів господарювання, які надають послуги із централізованого водовідведення (відведення та/або очищення стічних вод), на юридичних осіб незалежно від форм власності та відомчої належності, фізичних осіб - підприємців, фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність і взяті на облік як самозайняті особи у контролюючих органах згідно з Податковим кодексом України, **які скидають стічні води до систем централізованого водовідведення або безпосередньо у каналізаційні очисні споруди** (далі - споживачі).

- (72) Відповідно до пункту 1 розділу II Порядку № 316, у разі повної відповідності якості та режиму скиду стічних вод Правилам приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженим наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 № 316, місцевим правилами приймання та умовам укладеного договору споживачі сплачують **за послуги водовідведення за тарифом**, установленим згідно з чинним законодавством для відповідної категорії споживачів.
- (73) Додаткові обсяги стічних вод споживачів (не враховані договором), що надходять до систем централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди виробників, оплачуються споживачами у п'ятикратному розмірі встановленого **тарифу на послугу водовідведення**.
- (74) У роз'ясненнях, наведених у листі Міністерства розвитку громад та територій України від 14.08.2020 № 7/9.1.2/14015-20 на адресу Антимонопольного комітету України, зазначено, що «пунктом 8 розділу I Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених наказом Мінрегіону від 01.12.2017 № 316, зазначено, що приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення здійснюється тільки через зливальні станції (пункти) виробників, у разі їх відсутності місця скиду таких стічних вод визначаються місцевими правилами приймання або у договорі».
- (75) Крім того, Господарським судом Полтавської області розглядалась справа № 18/2427/12 за позовом КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» до Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (відповідач) про визнання недійсним п. п. 2, 3, 4 резолютивної частини рішення Адміністративної колегії Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України про порушення законодавства про захист економічної конкуренції від 02.10.2012 № 01/111-рш (далі – Рішення Полтавського ТВ від 02.10.2012 № 01/111-рш).
- (76) Зокрема, згідно з пунктом 2 Рішення Полтавського ТВ від 02.10.2012 № 01/111-рш, визнано дії КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» щодо застосування економічно необґрунтованого тарифу на послугу з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від Підприємств і приватного сектора, протягом 2011

року та поточного періоду 2012 року порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від Підприємств і приватного сектора в межах м. Лубни шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (77) Як зазначено Господарським судом Полтавської області у рішенні від 07.02.2013 по справі № 18/2427/12, «суд не приймає твердження відповідача щодо необхідності визначення окремого тарифу на послугу з приймання стічних вод від суб'єктів господарювання, які здійснюють перевезення рідких побутових відходів асенізаційним транспортом, у відповідних договорах із підприємствами та мешканцями приватного сектора. ...Надання позивачем послуги з приймання стічних вод від суб'єктів господарювання, які здійснюють перевезення рідких побутових відходів асенізаційним транспортом від підприємств і приватного сектора в межах м. Лубни за тарифами на послугу з централізованого водовідведення, встановленими для КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» рішеннями ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ЛУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, не суперечить вимогам чинного законодавства».
- (78) Рішення Господарського суду Полтавської області від 07.02.2013 по справі № 18/2427/12 набрало законної сили.
- (79) За інформацією ТОВ «ЧИСТЕ МІСТО ЕКО», наданою листом від 27.05.2021 № 18 (вх. від 27.05.2021 № 70-01/3076), ТОВ «ЧИСТЕ МІСТО ЕКО» надавало послугу з вивезення рідких побутових відходів фізичним та юридичним особам за тарифами на послугу з вивезення рідких побутових відходів, встановленими рішеннями ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ЛУБЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ:
- 2017 рік - у розмірі 55,41 грн./м³ (рішення від 26.10.2016 № 269), у розмірі 76,89 грн./м³ (рішення від 25.10.2017 № 264);
 - 2018 рік - у розмірі 76,89 грн./м³ (рішення від 25.10.2017 № 264), у розмірі 85,75 грн./м³ (рішення від 25.04.2018 № 82);
 - 2019 рік - у розмірі 85,75 грн./м³ (рішення від 25.04.2018 № 82), у розмірі 111,76 грн./м³ (рішення від 27.11.2019 № 275);
 - 2020 рік - у розмірі 111,76 грн./м³ (рішення від 27.11.2019 № 275);
 - 2021 рік - у розмірі 111,76 грн./м³ (рішення від 27.11.2019 № 275).
- (80) Як зазначено ТОВ «ЧИСТЕ МІСТО ЕКО» у листі від 27.05.2021 № 18 (вх. від 27.05.2021 № 70-01/3076), у тарифах на послугу з вивезення рідких побутових відходів врахований тариф на очищення рідких побутових відходів (приймання стічних вод), встановлений відповідно до умов укладеного договору з

КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ», який є складовою частиною в структурі тарифу з вивезення рідких побутових відходів та становить 18,6 %.

- (81) Відповідно до інформації, наведеної ТОВ «ЧИСТЕ МІСТО ЕКО» у листі від 27.05.2021 № 18 (вх. від 27.05.2021 №70-01/3076), ТОВ «ЧИСТЕ МІСТО ЕКО» зверталось до КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ», міського голови м. Лубни щодо правомірності застосування тарифів на послугу з централізованого водовідведення при наданні послуги з приймання стічних вод суб'єктам господарювання, які здійснюють перевезення рідких побутових відходів асенізаційним транспортом
- (82) За інформацією ФОП ШОВТУТА О.А., наданою листом від 31.05.2021 № 13 (вх. від 31.05.2021 № 70-01/3158), протягом 2020 року – січня-травня 2021 року ФОП ШОВТУТА О.А. надавалась послуга з вивезення рідких побутових відходів фізичним та юридичним особам за тарифами, встановленими ФОП ШОВТУТА О.А. Розмір тарифів на послуги з вивезення рідких побутових відходів становив: для фізичних осіб – 60 грн./м³, для юридичних осіб – 500 грн./м³.
- (83) Як зазначено у вищезазначеному листі ФОП ШОВТУТА О.А., у тарифі на послугу з вивезення рідких побутових відходів враховано тариф на очищення рідких побутових відходів (приймання стічних вод), встановлений відповідно до умов укладеного договору з КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ».
- (84) Отже, у структурі тарифів суб'єктів господарювання, які здійснюють перевезення рідких побутових відходів асенізаційним транспортом, на послугу з вивезення рідких побутових відходів враховано тариф на послугу з централізованого водовідведення, за яким КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» надавало послугу з приймання стічних вод.
- (85) За інформацією КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ», наданою листом від 09.04.2021 № 01-21/293 (вх. від 09.04.2021 № 70-01/2008), скарг та звернень від споживачів (населення, суб'єктів господарювання) щодо надання послуг з приймання стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від суб'єктів господарювання, населення не надходило.
- (86) На подання з попередніми висновками у Справі КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» заперечень та зауважень не надано.
- (87) Враховуючи вищезазначене, дії КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» щодо застосування тарифу на послугу з централізованого водовідведення при визначенні розміру плати послуги з приймання стічних вод суб'єктам господарювання, що здійснюють вивезення рідких побутових відходів асенізаційним транспортом, які містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольними (домінуючим) становищем на ринку приймання стічних вод в межах м. Лубни, що могли призвести до ущемлення інтересів споживачів, в сукупності зібраних доказів під час розгляду Справи, не підтверджують факт вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

- (88) Таким чином, Відділенням не доведено факт вчинення КП «ЛУБНИ-ВОДОКАНАЛ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції під час застосування тарифу на централізоване водовідведення при визначенні розміру плати за послуги з приймання стічних вод суб'єктам господарювання, що здійснюють вивезення рідких побутових відходів асенізаційним транспортом.
- (89) Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема, не доведено вчинення порушення.

Враховуючи наведене, відповідно до статей 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 23 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 за № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 7/02-104-21.

Відповідно до частини першої статті 60 зазначеного Закону рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Головуючий

Владислав РУМ'ЯНЦЕВ